

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Onderwerp:	Vervolg Koersdag 2023
Registratienummer:	1341762
Op voorstel B&W d.d.:	19 september 2023
Datum vergadering:	31 oktober 2023
Portefeuillehouder:	Greet Buter
Rol gemeenteraad:	Kaderstellend

Voorstel in het kort

De raad voorstellen:

1. In stemmen met -binnen de gelijkwaardigheid van de kernopgaven- vooralsnog bestuurlijke focus leggen op de urgentie bevolkingsontwikkeling, namelijk groei van de Deurnese bevolking;
2. Dat aan de groei van de Deurnese bevolking, het behouden en uitbreiden van de sociale leefbaarheid van Deurne en haar kernen onlosmakelijk verbonden is;
3. Ten aanzien van:
 - a) de kernopgave Vitale Kernen overwegend en gericht een (pro)actieve/regisserende rol te nemen
 - b) de kernopgaven Vitaal Buitengebied, Gezonder Deurne en Duurzamer Deurne een overwegend faciliterende rol te nemen
4. Het college van burgemeester en wethouders de opdracht te geven de raad periodiek te informeren over uitvoering van de kernopgaven en specifiek de bevolkingsontwikkeling.

Samenvatting

Op 2 juni jl. was de 1^e Koersdag. Dit voorstel is de bestuurlijke afronding van de Koersdag 2023 sec.

Duidelijk werd dat de kernopgaven -die voor wat betreft 'onvermijdelijkheid en samenhang' gelijkwaardig zijn- 'maatschappelijke opgaven' zijn waar geen optimale en eenduidige oplossing voorhanden is. Met het oog op de Toekomstvisie 'Deurne, prettig wonen en leven in de Peel' is groei van de bevolking cruciaal voor de (sociale) leefbaarheid.

Met de keuze voor groei van de bevolking, heeft u ook de wens om beter inzicht te hebben in de gevolgen van de te maken keuzes. Daarom wordt een Deurnes model als hulpmiddel ontwikkeld.

Bijlagen

1. Posters per kernopgave met betrekking tot voortgang en de eerste lijnen die binnen de kernopgaven zijn/worden uitgezet met 'tweets'.
2. Dictum van de Kastanje (aangepast n.a.v raadsbijeenkomst 05-07-2023).
3. Presentatie Jasper Loots
4. Verslag Koersdag in de Kastanje (02-06-2023)
5. Notitie Conclusie Koersdag 2023
6. Verslag raadsbijeenkomst 'Na de Koersdag 2023'
7. Commissieadvies

AAN DE RAAD,

1. Inleiding

In uw raadsprogramma 'Deurne: daar doen we het voor', heeft u de gedeelde ambities in een vijftal kernopgaven op hoofdlijnen vastgelegd. Hoe u de ambities op de kernopgaven wenst te realiseren en welke middelen u daarvoor wilt inzetten, is onderdeel van het politieke debat.

U heeft met uw raadsprogramma 'Deurne: daar doen we het voor' ook aangegeven jaarlijks een koersdag te willen om als raad met college en ambtelijke organisatie in gesprek te gaan over de uitvoering van het Raadsprogramma.

Op 2 juni jl. was de 1^e Koersdag. Dit voorstel is de bestuurlijke afronding van de Koersdag 2023 sec. De verslagen alsmede de presentaties c.a. zijn als bijlage toegevoegd en zijn integraal van toepassing bij dit voorstel.

De opbrengst van de Koersdag 2023

Duidelijk werd dat de kernopgaven 'maatschappelijke opgaven' zijn waar geen optimale en eenduidige oplossing voorhanden is. Immers, er zijn veel actoren betrokken, alle consequenties van mogelijke oplossingen kunnen nooit volledig overzien worden en elke oplossing heeft een consequentie die weer om nieuwe acties vraagt.

Eén van de opbrengsten van de Koersdag is dat u als raad de wens heeft om een beter inzicht te krijgen in de gevolgen van de verschillende keuzes die door u gemaakt moeten worden.

Indachtig bovenstaande hebt u aangegeven dat u de consequenties van keuzes zoveel mogelijk in beeld wilt krijgen aan de hand van drie urgenties uit het raadsprogramma, namelijk

1. de bevolkingsontwikkeling,
2. de staat van de leefomgeving en
3. de bereikbaarheid.

De vraag is vervolgens vanuit welke kernopgave de gewenste ontwikkeling "aangejaagd" moet worden. Immers, de 4 kernopgaven zijn -voor wat betreft 'onvermijdelijkheid en samenhang'- gelijkwaardig aan elkaar.

5^e kernopgave

In het raadsprogramma 'Deurne: Daar doen we het voor' heeft u ook een 5^e kernopgave geformuleerd. Deze 5^e kernopgave gaat o.a. over dienstverlening en participatie.

Aangaande participatie heeft u op 21 juni jl. een werksessie gehad.

Via [RIB-GB-2310 Raadsopdracht samenspel gemeente, inwoners en ondernemers](#) bent u apart geïnformeerd over het vervolgvoorstel.

Met betrekking tot dienstverlening heeft u op 13 september jl. een werksessie gehad.

De 5^e kernopgave loopt 2 afzonderlijke bestuurlijke trajecten en vallen buiten de scope van dit voorstel.

Samenspel

Tijdens de Koersdag 2023 in Gemeenschapshuis De Kastanje heeft u ook gewerkt aan het samenspel tussen de raad en het college. In opdracht van de driehoek burgemeester-secretaris-griffier wordt hier onderzoek naar gedaan. De conclusies en aanbevelingen worden op 11 oktober a.s. toegelicht in een werksessie.

2. Voorstel

De raad voorstellen:

1. In stemmen met -binnen de gelijkwaardigheid van de kernopgaven- vooralsnog bestuurlijke focus leggen op de urgentie bevolkingsontwikkeling, namelijk groei van de Deurnese bevolking;
2. Dat aan de groei van de Deurnese bevolking, het behouden en uitbreiden van de sociale leefbaarheid van Deurne en haar kernen onlosmakelijk verbonden is;
3. Het college van burgemeester en wethouders de opdracht te geven de raad periodiek te informeren over uitvoering van de kernopgaven en specifiek de bevolkingsontwikkeling.

3. Beoogd effect

Groei van de bevolking!

Met het oog op de Toekomstvisie 'Deurne, prettig wonen en leven in de Peel' ligt het voor de hand als de 'bevolkingsontwikkeling' de katalysator is.

De veranderende bevolkingssamenstelling vormt de basis voor leefbaarheidsvraagstukken en de noodzaak van het in stand houden en vernieuwen van lokale voorzieningen.¹

Uit de prognoses komt naar voren dat als Deurne uitsluitend ontwikkelt voor de eigen woningbehoefte, het bevolkingsaantal stabiliseert en de bevolking toenemend vergrijsd en ontgroent. Die ontwikkeling zet het draagvlak voor basisstructuren en voorzieningen onder druk, niet in de laatste plaats basisonderwijsvoorzieningen.

¹ Dit is een citaat uit de deelopgave betaalbaar en divers wonen in de toekomstvisie 'Deurne, prettig wonen en leven in de Peel!'

Ander risico is dat deze bevolkingsontwikkeling leidt tot een vermindering van dynamiek in en vitaliteit van de samenleving. En toenemende vergrijzing impliceert een toenemende vraag naar zorg en ondersteuning. ²

Groei van de bevolking is daarmee cruciaal voor de (sociale) leefbaarheid -in brede context- van Deurne: dit is de focus! De overige kernopgaven zijn daarmee dus flankerend.

De focus -namelijk groei van de bevolking- rechtvaardigt een toename van woningvoorraad:

- het daadwerkelijk bouwen van nieuwe woningen
- het verbouwen van bestaande panden
- en ook het anders wonen: denk daarbij aan groepswonen en levensloopbestendig wonen
- en daarmee ook anders bouwen (bijvoorbeeld collectief particulier opdrachtgeverschap en flexibele woonoplossingen).

Sociale leefbaarheid cruciaal

Het is daarbij duidelijk dat het niet primair gaat om 'toename van het aantal stenen'. De 'stenen' zijn in deze een middel!

Het behouden en uitbreiden van de sociale leefbaarheid van Deurne en haar kernen zijn daarbij cruciaal.

Met de sociale leefbaarheid van Deurne bedoelen we dat Deurne aantrekkelijk moet zijn en blijven om er te wonen, te leven, te sporten, elkaar te ontmoeten, te spelen en elkaar hulp te vragen. En dat met voldoende voorzieningen zoals scholen, winkels en openbaar vervoer als ook openbare verlichting, natuur en groen.

De bevolkingsontwikkeling en de sociale leefbaarheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Samenspel

Met o.a. de 'groepsfoto' onder leiding van dhr. J. Loots, ontstond het beeld dat u een oververtegenwoordiging heeft van raadsleden die willen 'meedenken, meebewegen en vragen stellen'.

Terwijl u als raad ook de behoefte heeft aan raadsleden die uitdrukkelijk stelling nemen.

Daarnaast heeft u als raad voor uzelf een aantal ambities en voornemens op papier gezet via 'het dictum van de Kastanje'. Dit dictum heeft u in de raadsbijeenkomst van 5 juli jl. uitgebreid met "er moet actief worden ingezet op een herstel van vertrouwen in en de gezagswaardigheid van de gemeente".

Tijdens de raadsbijeenkomst van 5 juli jl. heeft u ook opgemerkt dat het Dictum als serieus referentiepunt moet dienen in het samenspel tussen de verschillende gremia: "we moeten elkaar actief (gaan) aanspreken en corrigeren indien het (Dictum) niet wordt nageleefd". U neemt hiermee de individuele en collectieve verantwoordelijkheid voor een werkwijze overeenkomstig 'het dictum van de Kastanje'; de voorzitter van de raad gaat u daar actief op spiegelen.

² Uit: Ambtelijke Verkenning naar de opgaven anno 2021, pagina 31, paragraaf 3.1

4. Argumenten

Urgentie

Uit de 'Ambtelijke Verkenning naar de opgave anno 2021' (zie daartoe pagina 14-15), blijkt dat de bevolkingsontwikkeling van Deurne -bij ongewijzigde omstandigheden- in de jaren 2020-2040 daalt, terwijl de gemeenten in Zuid-Oost Brabant groeien.

Daarbij is er ook sprake van een vergrijzende bevolkingssamenstelling.

De cijfers uit de Ambtelijk Verkenning maken een aantal opgaven inzichtelijk en urgent. Immers, bij ongewijzigde omstandigheden komen voorzieningen en leefbaarheid onder druk te staan hetgeen leidt tot een vermindering van dynamiek in en vitaliteit van de samenleving. Zie daartoe paragraaf 3.1 van de Ambtelijke Verkenning.

Om deze bedreiging het hoofd te bieden, is het zaak om inwoners in Deurne te houden én nieuwe inwoners aan te trekken. Vandaar dat groei van de Deurnese bevolking de focus is.

Rolwissel

De Koersdag 2023 was een eerste proeve van bekwaamheid om als raad met college en ambtelijke organisatie gezamenlijk in gesprek te gaan over de uitvoering van het raadsprogramma.

Dit raadsvoorstel is ook een keerpunt in verantwoordelijkheden. Daar waar raad, college en ambtelijke organisatie gezamenlijk optrokken, is dit voorstel -bij accordering- een opdracht aan burgemeester en wethouders.

5. Kanttekeningen

Inzicht

Met de keuze voor groei van de bevolking, heeft u ook de wens om beter inzicht te hebben in de gevolgen van de door u te maken keuzes.

U heeft daarbij geconcludeerd dat een combinatie van het Rad van de Leefomgeving én de barcode van Deurne (overeenkomstig het model Utrecht), hulpmiddelen zijn om dat inzicht te krijgen. Daarbij is wel opgemerkt dat het hier daadwerkelijk een hulpmiddel betreft: het is geen exact wetenschap. Niet alles kan worden doorgerekend en van tevoren worden overzien.

Inmiddels zijn de voorbereidingen om te komen tot het Deurnese model in werking gezet.

6. Financiën

De kosten van het te ontwikkelen Deurnese model worden geraamd op jaarlijks € 25.000 en worden vanaf 2024 structureel in de begroting opgenomen. Voor uitgaven in 2023 is dekking via de lopende begroting.

De Griffier,
R.J.C.M. Rutten

De secretaris,
R.R.M. Halfman

De burgemeester,
G.T. Buter

DE RAAD DER GEMEENTE DEURNE

gezien het voorstel van burgemeester, secretaris en griffier 19 september 2023, nr. 68;

BESLUIT

1. In stemmen met -binnen de gelijkwaardigheid van de kernopgaven- voornamelijk de bestuurlijke focus leggen op de urgentie bevolkingsontwikkeling, namelijk groei van de Deurnese bevolking;
2. Dat aan de groei van de Deurnese bevolking, het behouden en uitbreiden van de sociale leefbaarheid van Deurne en haar kernen onlosmakelijk verbonden is;
3. Ten aanzien van:
 - a) de kernopgave Vitale Kernen overwegend en gericht een (pro)actieve/regisserende rol te nemen
 - b) de kernopgaven Vitaal Buitengebied, Gezonder Deurne en Duurzamer Deurne een overwegend faciliterende rol te nemen
4. Het college van burgemeester en wethouders de opdracht te geven de raad periodiek te informeren over uitvoering van de kernopgaven en specifiek de bevolkingsontwikkeling.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 31 oktober 2023.

De griffier,

De voorzitter,

(R.J.C.M. Rutten)

(G.T. Buter)